

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Θ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1931

ΔΡΙΘ. 44

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

[3]

Σχολείον καὶ φιλολογία.

Ἔως ἔδω δύναται τις νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἔκαμε τίποτε περισσότερον ἀπὸ τοῦ νὰ ὀρίσῃ καὶ καθορίσῃ τὴν ἑξωτερικὴν μορφήν καὶ τὸ πρόγραμμα θρησκείας, ἧς συμβιβάζεται πρὸς τὴν νέαν τάξιν. Ἄλλὰ τὸ Κράτος δὲν ἠδύνατο νὰ σταματήσῃ ἔως ἔδω καὶ νὰ ἦνε ἅμα ὁ ὑπερέτης κομμουνιστικοῦ κόμματος καὶ τούτου μόνον. Ἡ ἔχθρική ἐπίθεσις ἐβράδυνε μόνον διὰ λόγους χρησιμότητος ἢ ἴσως στρατηγικῆς.

Αἱ σχολαὶ παρέχουν μίαν ὑπέροχον θέσιν ἀπὸ τῆς ὁποίας δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ τὴν αὐξάνουσαν πρόοδον τοῦ Κομμουνισμοῦ ἐν τῷ ἐδάφει ἐκείνῳ, τὸ ὁποῖον οἱ ὀπαδοὶ του ὀνομάζουσι «τὸ θρησκευτικὸν μέτωπον». Ὁ ἐκπαιδευτικὸς σκοπὸς τῶν κομμουνιστῶν στρατηγῶν ἀποβλέπει εἰς οὐδὲν ὀλιγώτερον ἢ εἰς τὴν ἀναδημιουργίαν τοῦ πνεύματος τῶν μαζῶν καὶ εἰς τὸν ἀνεφοδιασμόν αὐτοῦ. Πότε τὰ παιδιὰ εἰς τὰ σχολεῖα θὰ μεταστραφούσι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἴνε κατ' ἀνάγκην ζήτημα ἀπλῶς χρόνου.

Κατὰ τὸ 1928 ὁ πάντοτε τελείως δουλόφρων τύπος ἤλεγξε τὴν ἀπαίτησιν τοῦ κόμματος πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἀντιθρησκευτικῆς διδασκαλίας ἐν τοῖς σχολείοις οὐχὶ ὡς εἰδικῶν διδακτικῶν ἀντικειμένου, ἀλλὰ διὰ λόγους τακτικῆς τῆς ἀντιθρησκευτικῆς διδασκαλίας διυφαινομένης εἰς ὅλα τὰ μαθήματα. Διαταγὴ ἐδόθη εἰς ὅλα τὰ παιδαγωγικὰ Ἴνστιτούτα καὶ τὰς σχολὰς ὅπως παρακολουθοῦν τὸ ἔργον τῶν διδασκάλων ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ διὰ νὰ βεβαιωθοῦν ὅτι οὗτοι δὲν ἀρκοῦνται εἰς ἀπλήν οὐδετερότητα. Ἡ «Ἐρυθρὰ Ἐφημερίς» τῆς Πιερουπόλεως προσέφητευσεν, ὅτι τὸ σχολικὸν ἔτος 1928—29 θὰ ἦτο εὐκρινῶς ἀντιθρησκευτικόν.

Ὁ Ἐπίτροπος τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τοῦ 1917 μέχρις οὗτου τῷ 1929 ἀντικατεστάθη δι' ἐνὸς μᾶλλον ἐπιθετικοῦ ὄργανου (ἀρχηγοῦ τοῦ πολιτικοῦ ἔργου ἐν τῷ στρατῷ) κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς ἀρχῆς του ἐσάλπισεν τὸ πρόβλημα νὰ ἐπιβληθῇ ὁ ἀντιθρησκευτικὸς πόλεμος εἰς ὅλοκληρον τὴν σχολικὴν γραμμὴν. Ἐξήγησε διατὶ ἡ ἐνέργεια καὶ ἡ ἐπιτυχία ἐβράδυνε μέχρι τότε, καθόσον μέγα μέρος τῶν διδασκάλων προσωπικῶς παρέμειναν θρησκείοντες. Ὑπελόγιζεν, ὅτι οἱ πιστεύοντες ἀνέρχονται εἰς τὸ ἐν τρίτον μέχρι τῶν δύο πέμπτων τῶν χρησιμοποιομένων. Τὸ διάγγελμά του δημοσιεύθη ἐν τῇ ἐπισήμῳ «Ἰζβέστιγια» (Μαρτίου 26, 1929) ἦτο συντεταγμένον δι' ὄρων

μὴ δυναμένων νὰ παρεξηγηθοῦν. Ἐδήλου, ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ ἡ Σοβιετικὴ αὐθεντία, τὸ προλεταριάτον καὶ τὸ κόμμα προῦχώρησαν πολὺ εἰς τὴν σοσιαλιστικὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς χώρας. Αἱ περιστάσεις ὠρίμασαν ὅπως ἀναθεωρηθῇ τὸ προηγουμένως ἀποδεκτὸν γενόμενον πρόγραμμα, ὅτι τὸ σχολεῖον δέον νὰ ἦνε ἀπλῶς ἄθρησκον. Ἐβλεπεν ὅτι ὁ παλαιὸς τύπος ἐκκλησιαστικῶν ὀργανώσεων Ὁρθοδόξων, Μωαμεθανικῶν, Ἰουδαϊκῶν, κατέργετο. Τὸ πνεῦμα τῶν αἰρέσεων αὐξάνον ἰσχυρότατα ἀφ' ἐνὸς ἔκαμνε τοὺς ὀρθοδόξους νὰ ταλαντεύονται εἰς τὰς πεποιθήσεις των, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου ἐδημιούργει ἐν νέον εἶδος θρησκείας. Ὑπῆρχον πολλοὶ νεοστὶ ἐκπαιδευθέντες καὶ ἀντιθρησκευτικοὶ διδάσκαλοι πρόχειροι διὰ ν' ἀντικαταστήσουν τοὺς παλαιούς. Τούτου γενομένου ἡ Σχολὴ ἠδύνατο νὰ βαδίσῃ μᾶλλον ὁ ἰγδαίως. Ἦτο ἀναγκαῖα μᾶλλον καταφανῆς ἐπίθεσις.

Ὁ ἐπίτροπος δὲν συνεβούλευσε νὰ ἀκολουθοῦν συστηματικῶς ὅλοι οἱ θρησκείοντες διδάσκαλοι ἀμέσως, ἀλλ' ἐδήλωσεν ὅτι οὗτοι ἀποτελοῦν ἀνωμαλίαν εἰς μίαν Σοβιετικὴν σχολήν, ἧς πρέπει νὰ διορθώσεται ἐφ' ὅσον παρουσιάζονται οἱ ἀντιθρησκευτικῶς διατεθειμένοι. Διδάσκαλος ἀγνούμενος νὰ συμμορφωθῇ ἐν τούτῳ ἔδει νὰ θεωρηθῆται ὡς λιποτάκτης ἐπὶ τοῦ θρησκευτικοῦ μετώπου.

Ἐξακολουθῶν ὁ Λουνάτσκις ἐχαρκτήρισεν ὡς ἐγκληματικὴν τὴν ἀντίληψιν, ὅτι ἡ μάχη συνίστατο εἰς μόνην τὴν καταπολέμησιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὴν περιφρόνησιν τῶν αἰρετικῶν ἢ τῶν Μωαμεθανῶν καὶ Ἰουδαίων. Παρετήρησεν, ὅτι πολλὰς ἡ ἐγκατάλειψις μιᾶς θρησκείας, ἦτεον πολυαρίθμου, ἀνευ προσοχῆς προῦκάλεσεν ὀλεθρίας συνεπειάς. Ἐσηματίσθη ἡ ἐντύπωσις, ὅτι μόνη ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία κατεδιώκετο, ἐνῶ τὸ πνεῦμα τῶν αἰρέσεων ἐνισχύετο ὀλονὲν καὶ ποικίλαι θρησκευτικαὶ ὁμολογίαι ἀπέκτιον περισσοτέραν ἐπιρροήν. «Εὐτυχῶς, προσέφητευσεν, ὅλαι αἱ ἀνόητοι αὐταὶ διαδόσεις θὰ ἐκλείψωσιν ἐξ ἑαυτῶν ὅταν ἡ ἀντιθρησκευτικὴ δράσις ἐμφανισθῇ πλήττουσα ἐξ Ἰσου ὅλους τοὺς θεούς, ἐπιτιθεμένη ἐναντίον ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅλων τῶν τύπων θρησκευτικῆς ἀπάτης, μὴ ἐξαιρουμένης καὶ τῆς μᾶλλον κεκαθάρμενης καὶ ἐξηγυγισμένης ἐκδηλώσεως θείας λειτουργίας ἢ μυστικισμοῦ».

Πολὺ πρὶν ἐξαπολυθῇ ἡ ἀναίσχυντος αὐτὴ ἀπάργνησις οὐδετερότητος ἐν τοῖς σχολείοις, ὑπῆρχε πλῆθος ἀποδείξεων, ὅτι τὸ κομμουνιστικῶς κυβερνώμενον κράτος δὲν ἦτο ηὔχαριστημένον, διότι ἔθεσεν ἀπλῶς τὰς θρησκευτικὰς ἐταιρείας ὑπὸ βαρεῖς περιορισμούς. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἑταιρεία «Ὁ Ἄθεος»

τῆς Μόσχας ἐδημοσίευσεν τῷ 1926 «ἀπὸ τῆς θρησκείας εἰς τὴν ἀθείαν» ἔργον περιλαμβάνον 1,498 τίτλους ἀνιθρησκευτικῶν φυλλαδίων καὶ βιβλίων. Καὶ νέα ἐκδόσεις ἐξηκολούθουν ἀκαταπαύστως. Καί-τοι προηγουμένως ἐδέχτο καὶ ἐξετέλει διαταγὰς πρὸς δημοσίευσιν ἁγίων Γραφῶν καὶ ἄλλων θρησκευτικῶν βιβλίων, βραδύτερον ὑπέκυψεν εἰς τὰς ἐμπνευσμένας διαμαρτυρίας τῶν ἐργατῶν του ἐναντίον τοιούτων δημοσιεύσεων προφασισζόμενον συγχρόνως σπάνιν χαρτου. Ὅπως ἐπιβάλῃ ἢ κυβερνήσῃ τὴν θέλησίν της ἐπὶ τῶν διεθυντῶν, πλεῖστοι ἀπολύσεις ἐγένοντο διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἐξετέλουν διαταγὰς θρησκευτικῶν ἐκτυπώσεων.

Καὶ τὸ 1926 τοιαύτη ζήτησις ὑπῆρχε παντὸς εἶδους θρησκευτικῆς φιλολογίας, καὶ τόσον ἄλλη ὄλιγη ἐκτυπωτικὴ ἐργασία ὑπῆρχεν ὥστε αἱ ἐνώσεις τῶν τεχνιτῶν ὑποστηριζόμεναι ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τοῦ Κιέβου ἀπέστειλαν εἰς τὴν Μόσχαν δῆλωσιν διαλαμβάνουσαν, ὅτι ἂν τὰ τυπογραφεῖα ἐπρόκειτο νὰ λειτουργῶσιν ἔπρεπε νὰ ἐπιτραπῇ εἰς αὐτὰ νὰ δημοσιεύουν θρησκευτικὰ ἔργα. Ἡ Μόσχα ἀπήντησε κατακρίνουσα ὀρμῆως τοὺς συντάκτας τῆς δηλώσεως ὡς ἀνάξια μέλη τῆς ἐργαζομένης τάξεως καὶ ἀπειλοῦσα, ὅτι ἂν τοιαῦτα τινες δημοσιεύσεις ἐπεχειροῦντο, τὰ ἐπιτελεῖα τῶν ἐνόχων τυπογραφείων θὰ ἀντικατασταθοῦν ὑπὸ μελῶν νομιμοφρόνων πρὸς τὰς κομμουνιστικὰς ἀρχάς.

(Ἀκολουθεῖ) † Ο ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΙΣ

Περὶ ἐκλογῆς ἢ διορισμοῦ ἐνορ. ἐπιτρόπων.

Ἄριθ. Γνωμ. 470

Ὁ παρὰ τῇ Διευθύνσει Θερησκευμάτων Νομικὸς Σύμβουλος πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Θερησκευμάτων.

Ἄπαντῶν εἰς τὸ διαβιβασθέν μοι ἔγγραφον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος, δι' οὗ ἐρωτᾶται ἐὰν παρετηθέντων ἀπάντων τῶν τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν ἐνοριακῶν ἐπιτρόπων, δεόν νὰ πληρωθῶσι αἱ θέσεις δι' ἐκλογῆς ἢ διὰ διορισμοῦ παρὰ τοῦ Μητρο. Συμβουλίου κλπ. ἔχω τὴν τιμὴν, σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τῶν σχετικῶν, νὰ γνωρίσω τὴν ἐπὶ τούτου γνώμην μου ὡς αὕτη ἀκολουθεῖ.

Ἐν τῷ παρὰ τὸ χωρίον Γοργοβίτες ἐνοριακῷ ναῶ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τὴν 15ην Μαρτίου 1931 διενεργήθη ἐκλογὴ ἐνορ. ἐπιτρόπων, καθόσον οἱ ἐκλεγέντες ἐπὶ τριετίαν τακτικοὶ καὶ ἀναπληρωματικοὶ τοιοῦτοι ἐξέλιπον διὰ παραίτησεως κλπ. Τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς διεβιβάσθησαν πρὸς ἐπικύρωσιν αὐτῆς εἰς τὸν ἀρμόδιον Εἰρηνοδίκην ὅστις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54 ἐ. ἔ. ἀποφάσεώς του ἠκύρωσε τὴν ἐνεργηθεῖσαν ἐκλογὴν διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους λόγους οὗς ἀνευρίσκομεν νομικῶς εὐσταθοῦντας. Ἀληθῶς δὲ κατὰ τὰ ἄρθρα 23 καὶ 29 τοῦ Ν. Δ. τῆς

17ης Δ[ε]βρίου 1923, αἱ ἐκλογαὶ ἐνοριακῶν ἐπιτροπῶν ἐνεργοῦνται κατὰ Ἰανουάριον τοῦ τελευταίου τῆς τριετίας ἔτους, ἐξ οὗ συνάγεται καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παραγράφον 1 τοῦ ἄρθρ. 23, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ διενεργοῦνται κατὰ τριετίαν. Ἐἴσω συνεπὸς αὐτῆς δὲν δύναται νὰ διενεργηθῇ ἐκλογὴ, εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν ἤθελεν ἐκλεῖψαι τις τῶν τακτικῶν, ὁπότε ἀναπληροῦται ὑπὸ τῶν ἀναπληρωματικῶν, κἂν εἴη ἤθελεν ἐξαντληθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν τελευταίων τούτων. Ὁ νομοθέτης ἐν ἄλλοις δὲν ἠθέλησε τὴν ἐντὸς τῆς τριετίας διενέργειαν ἐκλογῶν, ἔχων ὑπὸ ὄψιν ὅτι θὰ ἐπῆρχετο ἐκ τούτου ἀναστάσις. Τοῦτου ἀπόδειξις καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου, καθ' ὃ ματαιουμένης τῆς ἐκλογῆς δις τῆς ἐκλογῆς ἐνοριακῶν ἐπιτρόπων, διορίζονται οὗτοι παρὰ τοῦ Μητρο. Συμβουλίου, ὅπερ οὕτω ἀναγνωρίζεται ἀρμόδιον διὰ τὸν διορισμὸν τῶν ἐνορ. ἐπιτρόπων ἐνθα παρεμβάλλεται πρόσκομμα· ὁ δὲ νομοθέτης, ἐὰν ἀπέβλεπε εἰς τὴν ὁποσοδήποτε δι' ἐκλογῆς κατάστασιν τῶν ἐνορ. ἐπιτρόπων, δὲν θὰ ὑπελάμβινεν ὡς ἀξίμιον καὶ τὴν διενέργειαν καὶ τρίτης καὶ ἐπομένης τοιαύτης. Κατὰ ταῦτα, ἔχω τὴν γνώμην ὅτι καθισταμένης ἀνεφίτου, λόγῳ ἑλλείψεως μελῶν, τῆς συγκροτήσεως τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπείας, ἢ συμπλήρωσις ταύτης, τοῦ νόμου σιγῶντος ἀφ' ἐνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀναγνωρίζοντος δικαίωμα παρόμοιον εἰς τὸ Συμβούλιον, θὰ γίνῃ διὰ διορισμοῦ ὑπὸ τοῦ Μητρο. Συμβουλίου καὶ οὐχὶ διὰ προκηρῦξεως ἐκλογῶν, ὡς ὀρθῶ· σκέπτεται ἢ ὑπ' ἀριθ. 54 ἀπόφασιν τοῦ Εἰρηνοδίκου, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ διενεργουμένη ἐκλογὴ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1931.

Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος
Ν. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΥΠΟ ΤΑ ΣΟΒΙΕΤ

[Γράμματα ἐκ Λονδίνου]

Ἀνέγνωσα, πρὸ μηνὸς περίπου, ἐν τῷ «Ἡμερησίῳ Τηλεγράφῳ» τοῦ Λονδίνου τὰς ἐκ τῆς Σοβιετικῆς Ρωσσίας ἐντυπώσεις ἀμερικανοῦ κληρικοῦ, ὁ ὁποῖος, ὅπως καὶ τόσοι ἄλλοι, δυστυχῶς, παλαιοὶ καὶ πρόσφατοι ἐπισκέπται τοῦ Κομμουνιστικοῦ παραδείσου, κατόρθωσε νὰ ἀντιληφθῇ τὴν ἐκεῖ κατάστασιν ἐντὸς ἐλαχίστων ἡμερῶν· δηλ. διαρκῶς ταξιδεύων ἐντὸς ἀνέτων σιδηροδρομικῶν ὁχημάτων ὑπαρχό των ἐπὶ τούτῳ διὰ τοὺς ἔξωθεν μεταβαίνοντας, ἵνα μελετήσων τὰ ἀποτελέσματα τοῦ σοβιετικοῦ συστήματος. Ὁμιλῶν περὶ τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἐν λόγῳ κληρικὸς ὁπῶς καὶ κατηγορηματικῶς ἀποφαίνεται ὅτι «αὕτη εἶνε νεκρά». Ἡ δῆλωσις αὕτη μοι ἐφάνη παράδοξος καὶ σχεδὸν ἀπίστευτος. Ὑπάρχουν ἔξ ἰδιωτικῶν πηγῶν πληροφοροὶα περὶ τοῦ ἀντιθέτου· τὸ θρησκευτικόν

συμπίπτει, κατά τὰς πληροφορίες ταύτας, ἐν Ρωσσίᾳ εἶναι ἀκαίριον. Ὁ δὲ ζήλος ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀντὶ τῆς μειωθῆς λόγῳ τῶν ἀπεριγράπτων διωγμῶν καὶ τῶν πιέσεων, παραμένει φλογερὸς καὶ ἀκατάβλητος εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν. Τὰς ἰδιωτικὰς αὐτὰς πληροφορίες ἐρχεται νὰ ἐπικυρώσῃ καθ' ὅλην τὴν γεωγραφικὴν ἀπόθετον ἐσχατῶς δημοσιευθὲν ἐν τῷ περιοδικῷ «Χριστιανικὴ Ἀνατολή». Ἀνήκει εἰς Ρῶσσον ἱερεὺς ὡς ἐκ θαύματος διασωθέντα ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ παραδείσου τῶν Σοβιετῶν. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ, δι' εὐνοήτους λόγους, ἀποκρύπτει ἢ συντάξις τοῦ περιοδικῶ. Ὁ, στηριζόμενον δὲ ἐπὶ συγκεκριμένων γεγονότων μαρτυρουμένων ὑπ' ἀνθρώπου ἐπὶ σειρὰν ἑτῶν ζήσαντος ὑπὸ τὸ κομμουνιστικὸν καθεστῶς, ἀποδεικνύει πάντῃ ἀβάσιμον καὶ ἀνυπόστατον τὴν ὡς ἀνω γνῶμην τοῦ Ἀμερικανοῦ κληρικοῦ. Θὰ ἴδῃ νὰ λάβῃ γνῶσιν τούτου ὁ ὀρθόδοξος ἑλληνικὸς λαός, ἵνα στρεφθῆ ἀπολύτως ἐν τῇ πεποιθήσει του, ὅτι καὶ πύλαι Ἄδου οἱ κατισχύουσιν τῆς Ἐκκλησίας. Ἴδου αὐτό:

«Ὁ Ρωσσοικὸς ὀρθόδοξος λαός, ἐν τῷ συνόλῳ του, παραμένει πιστὸς εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τοῦ Πατριάρχου Τύχωνος. Ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς εὐρίσκειται ὁ Μητροπολίτης Πέτρος, ὅστις εἶναι ἐξόριστος ἐν τῇ νήσῳ Κέ του ἀρκτικού ὠκεανοῦ ἀπὸ τοῦ 1925. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ μνημονεύεται πάντοτε πρῶτον ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις. Οὐσιαστικῶς ἡ ρωσικὴ Ἐκκλησία κυβερνᾶται ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου Σεργίου, τῆς ἀρχιεπισκόπου Φιλανδίας, ὅστις θεωρεῖται ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ διαδόχου τοῦ Πατριάρχου, ἡ δὲ Ἁγία Πατριαρχικὴ Σύνοδος διατελεῖ ὑπ' αὐτόν. Ὁ μητροπολίτης Σεργίος ἐπέτυχεν παρὰ τῶν Σοβιετικῶν ἀρχῶν τὴν νομιμοποίησιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως. Ἡ κυβέρνησις ἐξέδωκε νομοθέτημα ἐπὶ τῇ βίβασί τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἡ Ὁρθόδοξος Ρωσικὴ Ἐκκλησία. Οἱ ναοί, ὄντες ἰδιοκτησία τῆς πολιτείας, δίδονται ὑπ' ἐνόμιον οὐχὶ εἰς ὀλιγώτερα τῶν 20 προσώπων. Τὰ τμήματα τῶν ἐκκλησιαστικῶν, θεωροῦνται τοῦς ναοῦς ἰδικῆν των ἰδιοκτησίαν, ἐπιβλέπουσιν ἐπὶ τῆς συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς αὐτῶν καὶ ἐλέγχουσι τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα αὐτῶν. Ὅταν ὁ μητροπολίτης Σεργίος ἐξησφάλισεν συμφωνίαν μετὰ τὰς Σοβιετικὰς ἀρχάς, ἐξέδωκε διαταγὴν πρὸς ὅλους τοὺς ναοὺς, ὅπως προσεύχωνται ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως κατὰ τὰς ἱεραῖς ἀκολουθίας. Ὁ τύπος τῆς προσευχῆς εἶναι οὗτος: «Ἐπὲρ τῆς Ρωσικῆς χώρας καὶ τῶν κυβερνητῶν αὐτῆς, ἵνα διάγωσι ἡρεμον καὶ εἰρηνικὴν ζωὴν ἐν πάσῃ θεοσεβείᾳ καὶ ἐντιμότητι». Ἡ διαταγὴ αὕτη δὲν ἤρρεσεν εἰς ὅλον τὸν κλήρον. Ὑπήρξαν ἐπίσκοποι καὶ ἱερεῖς, οἵτινες ἐθεώρησαν τὴν προσευχὴν ταύτην ἀπαράδεκτον καὶ ἀπεχωρίσθησαν τοῦ μητροπολίτου Σεργίου. Μεταξὺ αὐτῶν κατελέγετο εἰς τῶν μεγαλειτέρων ναῶν τῆς Πετροπόλεως, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκκλησιάζοντο πλείστοι. Ὅταν ἐξεδόθη ἡ κυβερνητικὴ διαταγὴ ἡ ἐπιβάλλουσα φόρον ἐπὶ τῆς πωλήσεως τῶν κηρίων ἐν τοῖς ναοῖς, ἐκείνοι, οἵτινες εἶχον ἀποχωρισθῆ τοῦ Σεργίου, ἠρνήθησαν νὰ πωλοῦν κηρία. Αὕτη καὶ ἄλλα τοιαῦτα περιστάσεις ἐξηρσίμευσαν ὡς πρόσχημα τῆς συλλήψεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Δη-

μηρίου, ἄλλων κληρικῶν καὶ 15 λαϊκῶν. Ἐκρατήθησαν ἐν τῇ φυλακῇ ἐπὶ ἔτος ὀλόκληρον. Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1930 ἡ ἐξέτασις εἶχε τελειώσει. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Δημήτριος, οἱ ἱερεῖς καὶ πολλοὶ λαϊκοὶ καταδικάσθησαν εἰς δεκαετὴ φυλάκισιν, δύο δὲ ἱερεῖς, ὁ Σεργίος Τυχομύρωφ καὶ ὁ Νικόλαος Προζόρωφ, ἐτυφεκίσθησαν. Οἱ κληρικοὶ οὗτοι ἀπεδείχθησαν ἡρωικοὶ ὁμολογηταὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Δὲν ἐφοβήθησαν νὰ εἴπουν τὴν ἀλήθειαν ἐνώπιον τῆς ἀθέτου σοβιετικῆς Ἀρχῆς. Ἐν ταῖς καρδίαις τῶν πιστῶν ἡ εἰκὼν αὐτῶν εἰς τὸ διηγετικὸν θὰ μείνῃ ὡς ἱεράων, οἱ ὁποῖοι ἔπασαν ὄχι διὰ κατηγορίαν ἀντεπαναστάσεως, ἀλλὰ διὰ ἀπροκάλυπτον καὶ ἀφοβον μαρτυρίαν τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐν Ρωσσίᾳ ἡ Ἐκκλησία ἔχει νομικὴν ὑπόστασιν, οἱ κατ' αὐτῆς διαγωμοὶ οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἐξασθενοῦν.

Αἱ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐκρήξεις τῆς ὁργῆς τῶν Σοβιετῶν ἐνίοτε μὲν εἶναι βίαιαι, ἐνίοτε δὲ ἐλαφρῶς ὑποχωροῦν. Γενικῶς, ὀλόκληρος ἡ Ἐκκλησία ἐν Ρωσσίᾳ εὐρίσκειται ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ. Νομίζει τις ὅτι ὅλα αἱ δυνάμεις τῆς κολάσεως ἐπέπεσον κατὰ τῆς Ρωσσίας, ἵνα συντρίψουν καὶ ἐκμηδενίσουν τὴν χριστιανικὴν πίστιν καὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Οἱ ναοὶ κλείονται. Κόπους ἀπεριγράπτους καταβάλλουσι οἱ πιστοὶ διὰ νὰ τοὺς περισώσουν. Ὁ κλήρος στρεφίται καὶ τῶν στοιχειωδωστέρων δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Οὐδεὶς κληρικὸς λαμβάνει δελτία διὰ τροφᾶς· ἐκδιώκονται ἐκ τῶν πόλεων καὶ ἀναγκάζονται νὰ εὕρουν καταφύγιον ὅπου δύνανται· δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ἔχουν δωμάτιον ἢ τόπον διαμονῆς. Τὸ 1927 ἐδημοσιεύθη διάταγμα συνφθὰ τῷ ὁποίῳ καταδιώκοντο πάντες οἱ κληρικοὶ οἱ ἔχοντες ἐτήσιον εἰσόδημα περισσότερον τῶν 3000 ρουβλίων. Μόνον ἐκεῖνοι ἔμειναν εἰς τὰς κατοικίας των, ὅσοι εἶχον υἱοὺς μετασχόντας εἰς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ὑπὲρ τῶν Ἐρυθρῶν. Ὁ κλήρος ζῆ ἐν Ρωσσίᾳ ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν καὶ τὸν φόβον τῆς ἐξορίας εἰς τὸ Σολόβκι ἢ τὴν Σιβηρίαν ἢ τὸν Νότον. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ δὲ ὅπως ἐξορίσων ὅσῳ τὸ δυνατόν περισσοτέρους τὸ ἀκόλουθον πρόσχημα ἐπενοήθη. Βαρὺς φόρος ἐπεβλήθη ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ καταβάλουν αὐτὸν κληρικῶν. Οἱ ἐλλειμματικοὶ συλλαμβάνονται καὶ ἀποστέλλονται εἰς ἔργα καταναγκαστικά, κοπὴν ξύλων καὶ ἐξεύρεσιν φυτανθράκων. Τὰ κηρύγματα τοῦ κλήρου παρακωλυθοῦνται. Ἄν μέρος τοῦ κηρύγματος δὲν εἶναι ἀρρεστὸν εἰς τοὺς ἐπόπτας ὁ ἱερεὺς καταγγέλλεται, συλλαμβάνεται καὶ ἐξορίζεται.

Ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἡ ζωὴ εἶναι φοβερά. Ἐκτὸς τῆς ἐργασίας ἡ ὁποία εἶναι ὑπὲρ τὰς δυνάμεις των, οἱ κληρικοὶ ὀφείλουσι νὰ ὑποστοῦν παντὸς εἶδους στερησεις, ὑβρεις κτηνωδίας καὶ χλευασμούς... Ἡ θέσις τῶν τέκνων τῶν κληρικῶν εἶναι ἀπελπιστικὴ. Εἰς μερικὰς περιπτώσεις οἱ χωρικοὶ υἱοθέτησαν τέκνα τῶν ἱερέων. Βραδύτερον οἱ τοιοῦτοι χωρικοὶ κατηγέλθησαν ὡς πλούσιοι καὶ ἐδιώχθησαν. Δύνανται τις ἠρωτῆσαι καὶ κατηγορηματικῶς νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ κληρικοὶ φέρουν τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου. Μὴ ἔχοντες ποῦ νὰ κλίνουσι τὴν κεφαλὴν, ἀνίστανται νὰ ἀγοράσουν τροφήν, ὑποδήματα, ἐνδύματα καὶ λοιπὰ χρειώδη,

φέρουν με δ.ομοιότητα τὸν σταυρὸν των. Ἐν τῇ ἰδιω-
τικῇ ζωῇ των ἔγιναν ἀληθῶς ἀσκητικοί. Στεροθύν-
τες δὲ πάσης ψυχαγωγίας καὶ τῶν ἀθωοτέρων τέρ-
ψεων ἔγιναν ἠθικώτεροι, καθαρώτεροι. Λόγω τῶν
κικουχιῶν των ἐκέρδησαν τὴν ἀγάπην, τὸν σεβασμὸν
καὶ τὴν ἐγκαρδιωτέραν ὑποστήριξιν εἰς μέρους τοῦ
ποιμνίου των. Ἐπίστευε διαβάτης χλευάζει Ἰσραὴ εἰς
τὸν δρόμον, ἀλλὰ συμβαίνει καὶ πολλάκις, ὥστε ἐνφ
ὁ ἱερεὺς περιπατεῖ μετὰ τὸ σὴνηθές του Ἰσρατικὸν ἔν-
δυμα, οἱ διαβάται γονυπετεῖς ζητοῦν τὴν εὐλογίαν
του. Ὁ Ρωσσοικὸς λαὸς (ὁ πιστὸς ἐννοεῖται) ἀγαπᾷ
καὶ ἔμπιστοι ἔσται τὸν Κλήρον του καὶ ὑποστηρίζει
αὐτὸν ὡς ὅλας τὰς ἐπιόψεις ὅπως ὑποστηρίζει τοὺς
ναοὺς καὶ συντρέχει διὰ τὰν διακόσμησιν αὐτῶν. Ἄν
παραστῇ ἀνάγκη τοῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ, διὰ πληρωμὴν
φόρων, ἀρκεῖ ὁ ἱερεὺς νὰ ζητήσῃ καὶ οἱ ἐνορι-
ται ἀνταποκρίνονται ἀμέσως· θυσιάζουν ὅ,τι δύνα-
ται· χρήματα, βραχιόλια, δακτυλίδια διὰ νὰ ἐπαρκέ-
σουν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ναοῦ. Εἶναι πρόθυμοι νὰ
δῶσουν καὶ τὸ τελευταῖον πράγμα των, ἀρνοῦνται εἰς
ἑαυτοὺς τὰ πάντα, ἵνα ἐξασφαλίσουν τὴν ἐξακολού-
θησιν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν καὶ μὴ δῶσουν ἀφορ-
μὴν κλεισίματος τοῦ ναοῦ. Ἀγαποῦν τὴν ἐκκλησίαν
καὶ ἐπισκέπτονται προθύμως αὐτὴν ὅταν εἶναι ἐλεύ-
θεροι... Οἱ ἀθεῖσται δὲν δύνανται νὰ καυχηθοῦν διὰ
τὰς ἐπιτυχίας των. Εἶναι ἀληθῆς οὖν παρακλινοῦν
καὶ ἐλκύουν πολλοὺς. Ἡ καταστραπτικὴ των δύναμις
εἶναι μεγάλη. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὁ Ρωσσοικὸς λαὸς ἐν
τῷ συνόλω του δὲν ἀκολουθεῖ αὐτούς, δὲν συμπαθεῖ
πρὸς αὐτούς, αἱ δὲ συγκεντρώσεις των ὀλίγους ἐλκύ-
ουν. Οἱ πυρῆνες τῶν ἀθεϊστικῶν εἰς τὰ ἐργαστήρια δὲν
αὐξάνουν κατ' ἀριθμὸν, ἤδη ἤρχισαν νὰ ἐλαττώνονται.
Αἱ διαλέξεις τῶν ἀθεϊστικῶν τόσοσ φορτικαὶ φαίνον-
ται εἰς τοὺς ἐργάτας, ὥστε πολλάκις διακόπτονται
ὕπ' αὐτῶν τῶν ἐργατῶν. Δὲν ὑπάρχει ἀθεϊστικὸν
περιοδικόν, μὴ παραπονούμενον διὰ τὴν ἀποτυχίαν
τοῦ ἔργου του καὶ διὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἀποβαίνει
δυσκολωτέρα καθ' ἡμέραν ἢ καταπολέμησις τῶν θρη-
σκευτικῶν πεποιθήσεων, τὰς ὁποίας ὁ λαὸς ὑπερα-
σπίζει μετ' ἀνδρείας.

Ὁ πιστεύων ρωσσοικὸς λαὸς, ὄχι μόνον ὁ ἀπλοῦς,
ἀλλὰ καὶ ἡ νεολαία, χρησιμοποιοῦν τὰ μυστήρια ὡς
καὶ πρότερον· συχνὰ νηστεύουν, ἐξομολογοῦνται καὶ
κοινωνοῦν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Εἰς τὴν Ρωσ-
σίαν εἰσῆλθη ἡ πολιτικὴ κήδεσις. Οἱ περισσότεροι,
ὅμως, ἀποθνήσκοντες κοιμίζονται εἰς τοὺς ναοὺς, ὅπου
ψάλλεται νεκρώσιμος ἀκολουθία, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν-
ταφιάζονται. Τὸ 1928 ἀπέθανεν εἰς τῶν διαπρεπε-
στέρων καθηγητῶν τῆς στρατιωτικῆς ἱατρικῆς Ἀκα-
δημίας. Ἡ διεύθυνσις τοῦ ἱδρύματος διέταξε πολιτι-
κὴν κηδείαν. Ἐγνώσθη ὅμως, ἐν τῷ μεταξύ, ὅτι ὁ
καθηγητὴς ἐν τῇ διαθήκῃ εἶχαν ἐκφράσει τὴν θέλη-
σιν αὐτοῦ ὅπως κηδευθῇ κατὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἔθι-
μα, χωρὶς ὅμως νὰ κατατεθοῦν στέφανοι ἐπὶ τοῦ τά-
φου. Καὶ οὕτω ὁ νεκρὸς του ἐκομίσθη εἰς τὸν καθε-
δρικὸν ναὸν τοῦ ἁγ. Σεργίου. Ὁ ναὸς ἐπληρώθη
θαυμαστῶν τοῦ ἐκλιπόντος, φοιτητῶν, καθηγητῶν
καὶ ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ. Ἰδιαιτέρως δεόν νὰ σημει-
ωθῇ ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ θαυμασταὶ του ἦσαν ἐν τῷ

καθεδρικῷ, ὅσους περιλαμβάνων ἑξήκοντα ἦτο
πλήρης, καὶ μόνον μικρὰ ὄμας ἀντιπροσώπων τῆς
ἐξουσίας καὶ τῶν ἐργατῶν τοῦ Σοβιετικοῦ κόμματος
δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναόν. Εἰς τῶν ἱερῶν τοῦ ναοῦ
ἀπήγγειλε θαυμάσιον ἐπικηδεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐξῆρε
τὰς ἀρετὰς τοῦ μεταστάντος· χαρακτηριστικὸς δ' αὐτὸν
ὡς θαυμασίαν πιστεύουσαν ψυχὴν ἐξῆρε τὴν ματαιό-
τητα καὶ γηινότητα τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως πρὸ
τῶν πνεύν τῆς αἰωνιότητος· ἀνέπτυξε τὴν ὁρθόδο-
ξον ἄποψιν ἐπὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς μελλούσης ζωῆς,
ἀντιπαράθεῖς εἰς ταύτην τὴν ἀδυναμίαν τῆς λύσεως
τῶν ζητημάτων τῆς ζωῆς καὶ τῆς θανάτου ἀπὸ ὑλι-
στικῆς ἀποκλειστικῆς ἀπόψεως. Ὅλοι ἦσαν μετὰ
προσοχῆς, ἰδίᾳ δὲ οἱ νέοι. Τίς οἶδε. Ἰσως ὁ λόγος
τοῦ ποιμένου νὰ ἔπεσε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς
ψυχὴν τινα καὶ νὰ ἐφύτευσεν ἐκεῖ τὸν σπόρον τῆς
χριστιανικῆς πίστεως... Ἄλλη περίπτωση: ἐκηδεύθη
ἐκκλησιαστικῶς εἰς τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν τῆς Ρωσ-
σίας, ὁ Ἀνατόλιος Θεοδώροβιτς Κόν. Ἦτο δημο-
κράτης εἰς τὰς ἰδέας του. Οἱ ἐπαναστάται ἐθεώρουν
αὐτὸν ὡς ἰδικόν των. Οὗτος ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν
του πρὸς τὸν θάνατον νὰ ταφῇ κατὰ τὸ ἑρθόδοξον
τελετουργικόν. Ὁ ναὸς ἦτο πλήρης κατὰ τὴν κηδείαν
του. Ὑπῆρχον ἐπίσημα πρόσωπα, καθηγηταί, φοιτη-
ταί, ἐργάται καὶ δημοκράται. Ὁ πρωθ.ιερεὺς τοῦ
ναοῦ εἶπε παραπλήσιον πρὸς τὸν ὡς ἄνω ἐπικη-
δεῖον... Ἐν Ρωσίᾳ ὑπάρχει μυστικὸς μοναχισμὸς
καὶ ἰδίᾳ μετὰ τῆς νεολαίας. Οἱ ἄνθρωποι ἰδόντες
καταρρέοντα τὰ κοσμικὰ των ἰδεώδη, ὠθηόμενοι εἰς
τὰ ἅγια λόγῳ τῶν κακουρημάτων τῆς κυβερνώσης·
φωτίζονται, μὴ εὐρίσκοντες πνευθενὰ παραγοράν καὶ
ἀνάπαυσιν, καταφεύγουσιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ διαβλέπουσιν
τὴν τελικὴν σημασίαν τῆς ἐπιγείου ζωῆς εἰς τὴν μετ'
αὐταπαρνήσεως ὑπερησσίαν Ἐκείνου. Μυστικὰ δίδουν
εὐχὰς. Καὶ οὕτω δύναται τις νὰ παραστῇ μάρτυς εἰ-
κόσων ὡς ἡ ἀκόλουθος:

Ἐν τινι τῶν νεοσομοειῶν γυνὴ ἱατρὸς ὑπηρετεῖ
ἐπὶ 30 ἔτη καὶ πλέον. Ὅλοι ἠγάπων καὶ ἐσέβοντο
αὐτήν. Τέλος ἀπέθανε καὶ ὁ νεκρὸς αὐτῆς ἐκομίσθη
εἰς τὸν ναόν πρὸς κηδευσιν. Πλήθος κόσμου συνη-
θροίσθησαν, ἱατροί, φοιτηταί, ἄρρενας καὶ θήλειαι,
τοῦ ἱατρικοῦ ἰνστιτούτου, συναρπάσαι καὶ πολλοὶ θαυ-
μασταὶ αὐτῆς. Ὅποια ὑπῆρξαν ἡ ἐκκλησιῆς πάντων,
ὅταν εἶδον ἐν τῷ φερέτρῳ ὄχι πλέον ἱατρὸν γυναῖκα,
ἀλλὰ κακαρμένην μοναχήν, φέρουσαν ἄλλο ὄνομα.
Τοῦτο οὐδαμῶς ἠλάττωσε τὴν ἐκτίμησιν, ἣς ἀπελάμ-
βανε. Τοῦναντίον συνεκέντρωσεν ἐπ' αὐτῆς τὴν συμ-
πάθειαν καὶ ἀγάπην ὅλων ὅσοι παροῆλθον νὰ τιμή-
σουν τὴν μνήμην της. Ὅλοι καταπλήγησαν πῶς αὐ-
τὴ ἠλυθήθη νὰ ἀποκορῦψῃ τὴν μεγάλην ταύτην ὑπε-
ρησσίαν πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τὰ περὶ τὴν κοσμικὰ ὄμ-
ματα. Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν ὅλοι οἱ παρόντες ἐν τῷ
ναῷ συνώδευσαν αὐτήν μέχρι τοῦ τάφου... Ὑπῆρξαν
περὶ πτόσας ἐπιστροφῆς εἰς τὸν Θεὸν Κομμουνιστῶν.
Κομμουνιστὴς τις, ὅσας ἐνεργὸν μέρος ἔλαβεν εἰς
τὰς ὑποθέσεις τῆς Πολιτείας ἀπηρηνήθη τὸν κομμου-
νισμὸν, μετενόησε καὶ ἔγινεν ἱερὸς τις, τῶρα δὲ ἐκτελεῖ
τὰ καθήκοντά του ὡς ἱερέως ἐν ἐξοχικῇ ἐνορίᾳ. Εἶ-
ναι ἀτρόμητος ἐξομολόγος, οὐδένα φοβούμενος. Συ-

νεζήτησε μετὰ ἀθεϊστών καὶ βίαιως κατηγορήσεν αὐτούς, σχῶν ἐν τῇ ὑπερασπίσει τῆς Ὀρθοδοξίας μεγάλην ἐπιτυχίαν». Περαιτέρω ὁ μαρτυρῶν περὶ τῶν ἀνωτέρω Ρώσος ἱερεὺς ἀφηγεῖται πῶς ἕτερος, μηχανικὸς αὐτὸς κομμουνιστὴς ἄπιστος, ἀσθενήσας καὶ θεραπευθεὶς κατόπιν θεομῆς προσευχῆς καὶ μετανοίας ἐγένετο ὡσαύτως ἱερεὺς χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Βενιαμίν καὶ ὑπηρετήσας μέχρι τοῦ θανάτου του ἐν τινι τῶν μεγαλειτέρων ναῶν τῆς Πετροπόλεως. Ἐπακολουθοῦν πλείστα ἄλλα παραδείγματα ἐπιστροφῆς εἰς Χριστὸν κομμουνιστῶν ἀθέων. Ἐπὶ τούτοις διαπιστώνει τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἄπιστοι πάντοτε προτιμῶνται εἰς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ πλείστοι ἱκανοὶ ἐπιστήμονες παραμένοντες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ λόγῳ τῆς δεξιότητος αὐτῶν καὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἀντικαταστάσεως.

«Τὸ 1924 ὁ διευθυντὴς τῆς κομμουνιστικῆς Ἀκαδημίας ἐν Μόσχᾳ ἀπηύθυνε προσλαλιὰν εἰς ὀμάδα καθηγητῶν περὶ τῶν μεταξὺ τῶν ἀθεϊστών καὶ ἱερέων συζητήσεων. «Ὅσον ἀφορᾷ ἡμᾶς, εἶπεν, ἠδυνάμεθα νὰ τελειώσωμεν ἀμέσως τοὺς λισμούς μας μετὰ τῆς θρησκείας, νὰ κλείσωμεν ὅλους τοὺς ναοὺς, νὰ τυφκίσωμεν ὅλους τοὺς ἐπισκόπους καὶ ἱερεῖς ἢ νὰ ἐξορίσωμεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἔλη καὶ νὰ λήξῃ ἡ ὑπόθεσις αὐτή. Πλὴν δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Δέον νὰ εἶπω τοῦτο: Ἴδου ποῖον φαινόμενον παρατηρεῖται ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ: ἐφόσον οἱ φοιτηταὶ γνωρίζουν τὸ Εὐαγγέλιον, τὴν ἱστορίαν τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄλλα θεολογικὰ ζητήματα, ἀνεπαισθήτως γίνονται θρησκευτικοί. Μετὰ τὸ σχολεῖον πηγαίνουν εἰς τὰ ἐργαστήρια καὶ τὰ ἐργαστήρια, ὁργανώνουν θρησκευτικὰς ὀμάδας καὶ γίνονται ἐνεργοὶ βοηθοὶ τῶν φίλων τῆς Ἐκκλησίας διαδίδοντες τὴν θρησκείαν μεταξὺ τῶν ἐργατῶν. Δὲν εἶμεθα ἀρκετὰ ἰσχυροὶ νὰ καταπολεμήσωμεν τοῦτο».

Ἄρχοῦν νομίζω ταῦτα. Τί θὰ ἔλεγεν ἀναγινώσκων τὰ ἀναμφισβήτητα ταῦτα γεγονότα ὁ ἀμερικανὸς κληρικὸς ὁ γνωρίσας τὴν Ρωσίαν ἐκ τοῦ ἀναπαυτικοῦ σιδηροδρομικοῦ ὁχήματος καί, εἶμεθα ἀπολύτως βέβαιοι, λαβὼν τὰς πληροφορίες του παρὰ κομμουνιστῶν; Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι εἴπω ποτὲ καὶ ἄλλοτε ἰσχυρὰ ἐν τῇ τυραννουμένῃ, μαρτυρικῇ Ρωσίᾳ. Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας Ὑψηλῆς ὀρθόδοξοι! Ἄς προσευχώμεθα διαρκῶς ὑπὲρ τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ πικρᾷ δουλείᾳ ἀδελφῶν ἡμῶν.

Λονδίνον, Σεπτέμβριος, 1931

† Ὁ Μ. Ἀρχιμ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Γνησιοὶ ἐθνάρχει.

Ἐπιδευωθείσης εἰς τὸ ἔπακρον τῆς κακοδιοικήσεως τῆς νήσου Κύπρου ὑπὸ τῆς κατόχου δυνάμεως, πάντων δὲ τῶν ἐπανεπιλημμένων διαβημάτων τῶν ἐν τῷ βουλευτικῷ ἑλλήνων ἀντιπροσώπων πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως εἰς οὐδὲν λογιζθέντων ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν, ὁ σεβ. μητροπ. Κιτίου κ. Νικοδήμου,

ἀποτελῶν μέλος τοῦ βουλευτικοῦ, διεβίβασε πρὸς τὸν Ἀρμοστὴν τῆς Κύπρου τὴν παραίτησίν του δι' ἐντονωτάτου ἐγγράφου, ἀμέσως δὲ μετὰ τοῦτο διὰ διαγγέλματος συστήσας εἰς τὸν κυπριακὸν λαὸν παθητικὴν κατὰ τῶν κρατούντων ἀντίστασιν δι' ἀνυπακοῆς εἰς τοὺς νόμους τοῦ καθεστώτος καὶ ὀμιλήσας πρὸς τὰ πλήθη ἐν Λάρνακι, ἐκήρυξε τὴν ἕνωσιν τῆς Κύπρου μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος. Τὸ παραδειγμα τοῦ μητροπολίτου Κιτίου ἠκολούθησαν ἀμέσως πάντες οἱ Ἕλληνες βουλευταί, ὁ δὲ σεβ. μητροπολίτης Κηρυνείας κ. Μακάριος προέβη εἰς τὴν ὑψωσιν τῆς ἑλληνικῆς σημαίας ἐπὶ τοῦ διοικητηρίου. Γενομένης ἀναστατώσεως καθ' ἅπασαν τὴν νῆσον ἐκ τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ κατὰ τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς, οἱ ἄγγλοι ἐν σπουδῇ ἐξαπέστειλαν ἐκ Μάλτας καὶ Αἰγύπτου καὶ Κρήτης πλοῖα πολεμικὰ καὶ ἀεροπλάνα μετὰ στρατιωτικῶν δυνάμεων. Ὁ μητροπ. Κιτίου καὶ ἄλλοι τέως βουλευταὶ συλληφθέντες ἀπήχθησαν εἰς Μάλταν, συλληφθεὶς δ' ἀπεμονώθη καὶ ὁ μητροπ. Κηρυνείας. Ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου παρακληθεὶς νὰ συντελέσῃ εἰς καθυσύχασιν τοῦ λαοῦ, ἀπεκρίθη ὅτι τοῦτο ἦτο ἀδύνατον πρὶν ἢ ἀπελευθερωθῶσιν οἱ συλληφθέντες ἱεράρχαι. Ὁ ἀγγλικὸς τύπος ἐν τῇ περὶ τῶν γεγονότων τούτων ἀρθρογραφίᾳ του κακίζει τοὺς Ἕλληνας κληρικοὺς διὰ τὴν τοιαύτην εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα ἀναμειξίαν των. Ἄλλ' οὐδὲν ὀλιγώτερον ἐκπληκτικὸν τῆς ἀδικίας ταύτης καὶ τῆς ἀγνοίας περὶ τὴν ἐθνικὴν ζήμῶν ἱστορίαν. Ἡ ἀμάθεια αὕτη, ἐπίων δημοσιογράφων, πραγματικῆ ἢ προσποιητῆ, κατ' οὐδὲν θὰ κωλύσῃ τοὺς Ἕλληνας ἱεράρχας νὰ ἡγοῦνται τῶν ποιμνίων των ὡς ἐθνάρχει πραγματικοί, διαμαρτυρόμενοι διὰ τὰς πιεστικὰς αὐθαιρεσίας τῶν δυναστῶν, ἀρνούμενοι τὴν δουλείαν ὡς ἀναξίαν ἐλευθέρων ἀνθρώπων καὶ ἐπιδιώκοντες τὴν ἐλευθερίαν πάσῃ θυσίᾳ.

Ἡ Ἀθωνιάς.

Γνωστὸν ὅτι ἀπὸ ἐνὸς ἡδὴ ἔτους ἐπανεκτήσατο τὸν παλαιὸν αὐτῆς χαρακτῆρα ἡ περιώνυμος Ἀθωνιάς σχολή, ἡ πρὸ δύο σχεδὸν αἰώνων, διὰ τῆς διδασκαλίας τοῦ Νεοφύτου Καυσοκαλυβίτου, τοῦ Εὐγενίου Βουλγάρως, τοῦ Νικολάου Ζαρζούλη, κλεισθεῖσα Ἀθωνιάς ἀκαδημία. Ἐπὶ ἐνενηκοντα περίπου ἔτη διεξάγουσα τὸ ἐκπαιδευτικὸν αὐτῆς ἔργον δι' ἐνὸς ἢ δύο διδασκάλων ἀριθμῆι σήμερον ἑπτὰ, ὡς τρεῖς ἀγορεύεται μοναχοί· εἶναι δὲ οὗτοι, ὁ σχολάρχης κ. Ἰωακείμ Ἰβηρίτης, παλαιὸς πτυχιούχος (1897) τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολ. Σχολῆς, ὁ γέρον Εὐλόγιος Κουρίλας Λαυριώτης, διδάκτωρ τῆς φιλολογίας τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, καὶ Ἀγαθάγγελος Ξηροποταμηνός, τοῦ αὐτοῦ, τῆς

Θεολογίας. Οί λοιποὶ εἶναι οἱ κ.κ. Σταθόπουλος, Θεολόγος, καὶ Ἀδαμόπουλος φιλόλογος, τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, Ζαχαριάδης (ἐκ Χίου) τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν, καὶ εἰς τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς. Οἱ μαθηταὶ αὐτῆς ἀριθμοῦνται 45, ὅν οἱ 15 ἐνεγράφησαν ἐφέτος, ἀπὸ πέρσοι δ' ἐγκατεστάθη εἰς τιμῆμα μέγα τῆς ὁμοσκληρῆς σκῆτης τοῦ Σεραγίου. Καθὼς δὲ ἀπὸ τοῦ 1743 ἡ μεγίστη βασιλικὴ καὶ πατριαρχικὴ μορὴ τοῦ Βατοπεδίου Ἰνν ὑπεστήριξε τὴν ἰδρυσαίαν τῆς Ἀθωνιάδος ἀκαδημίας. εὐθὺς εἰς τὰς ἡμέρας ἡμῶν καὶ πάλιν αὐτὴ συνετέλεσεν εἰς ἀναβίωσιν τῆς χορηγησάσα 500.000 δραχμῶν. Ἡ συντήρησις αὐτῆς σχολῆς, τῆς ὁποίας εὐχόμεθα τὴν ἀπρὸς σκοποῦ λειτουργίαν, ἐκρίθη ὑπὸ πασῶν τῶν ἀγιορειτικῶν μονῶν καθῆκον αὐτῶν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Καθ' ἄπασαν τὴν ἑβδομάδα ταύτην πλην τῆς Δευτέρας καθ' ἣν δὲν συνεδρίασεν ἕνεκα τῆς ἑορτῆς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἑλλάδος συνεδρίασα ἐνίοτε καὶ μετὰ μεσημβρίαν καὶ συντόμως ἐργασθεῖσα κατώρθωσε νὰ ἐξαντλήσῃ τὰ θέματα ἅτινα εἶχον ἀναγραφῆ ἔν τῷ προγράμματι τῆς συνελεύσεως. Ἐρία δὲ κυρίως μεγάλα θέματα ἀπασχόλησαν αὐτήν, τὸ περὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου, τὸ περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ μορφώσεως τοῦ Κλήρου καὶ τὸ περὶ τῆς ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς. Ἡ συζήτησις περὶ τῆς ἀνορθώσεως τοῦ μοναχικοῦ βίου ἤρξατο κυρίως ἀπὸ τῆς συνεδρίας τοῦ Σαββάτου συνεχισθεῖσα καὶ κατὰ τὰς ἐφεξῆς συνεδρίας. Ἐξέπεινθη δὲ ὁ Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τῆς μοναστικῆς πολιτείας καὶ ταυτοχρόνως ἐμελετήθη τὸ σχέδιον Διατάγματος περὶ τῆς διοικήσεως τῆς διατηρητέας παρουσίας τῶν μοναστηρίων, ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίου τοῦ Σεβ. Μεσσηνίας. Εἰσηγουμένου τοῦ Σεβ. Κασσανδρείας ἐξετάσθη τὸ ζήτημα τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ μορφώσεως τοῦ Κλήρου, ἐγένετο δὲ δεκτὴ πρότασις τοῦ Μακ. Προέδρου, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ἵνα παρακληθῆ ἡ Κυβέρνησις ὅπως ἀφίση εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸ δικαίωμα τοῦ μεριμᾶν περὶ τῆς μορφώσεως τοῦ Κλήρου, καθορίζειν τὰ προσόντα τῶν μελλόντων ἱερασθῆναι καὶ ἀποφασίζειν περὶ τῆς χειροτονίας ἡμεριῶν κατὰ παρέκκλισιν ἐκ τῶν κειμένων Διατάξεων διὰ τὰς παραμεθορείους Ἰδιῶς Ἐπαρχίας τῆς Θορσίου Ἑλλάδος.

Ἐκ μέρους τῆς καταρτισθείσης ἐπὶ τῆς Ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς Ἐπιτροπῆς εἰσηγήθη τὸ παρασκευασθῆν σχέδιον τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς ὁ Σεβ. Σύ-

ρου, ἡ εἰσηγήσις δὲ αὐτοῦ πολυγραφηθεῖσα διενεμήθη πρὸς πάντας τὰς Σεβ. Ἀρχιερεῖς πρὸς μελέτην. Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συζήτησιν διὰ μακρῶν ἡγόρευσαν ὁ Σεβ. Κορινθίας ἀναπτύξας τὰς πρακτικὰς ὕψεις τῆς δράσεως τοιαύτης Ἱεραποστολῆς· καὶ ὁ Σεβ. Νεαπόλεως καὶ Φλίππων ἀναπτύξας τὴν θεωρητικὴν βᾶσιν αὐτῆς. Τὸν λόγον ἔλαβον πλείστοι Ἀρχιερεῖς, προτάσει δὲ τοῦ Μακ. Προέδρου ἀπεφασίσθη ἡ ἄμεσος ἰδρυσις τῆς Ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς καὶ ἡ ἐκλογή τῶν Ἱεραρχῶν εἴτινες ἔ' ἀποτελέσωσι τὴν πρώτην διοίκησιν καὶ διευθύνωσιν αὐτῆς καὶ ἔ' ἀναλαβῶσι τὴν διοργάνωσιν τῶν διαφόρων κλαδῶν αὐτῆς. Ὁμοφώνως δὲ ὑπεδείχθησαν ὡς τοιοῦτοι οἱ Σεβ. Σίμου, Κορινθίας, Σύρου καὶ Καρυστίας.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς χθρῆς ὁ Σεβ. Κασσανδρείας ἐποίησατο γενικὴν ἐπισκόπησιν τοῦ ἔργου τοῦ Ὁργανισμοῦ Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς, περιουσίας, ἐξετάσθησαν δὲ διάφορα ἕτερα ζήτηματα. Το ζήτημα περὶ τοῦ γάμου καθαιρεθέντος κληρικοῦ ἀπεφασίσθη νὰ παραπεμφθῆ εἰς τὴν Προσύνοδον.

—Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἐξηκουσασίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς πρώτης πραγματείας τοῦ κ. Μ. Γεδεῶν μ. Χαρτοφύλακος τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξέφρασε πρὸς αὐτὸν τὰς συγχαρητηρίους αὐτῆς εὐχάς.

—Οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀρχιμ. Β. Στεφανίδης καὶ Ἀμ. Ἀλιβιζᾶτος δι' ἐπιστολῶν αὐτῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐδήλωσαν ὅτι ἀδυνατοῦσι νὰ δεχθῶσι τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν ὡς ἀναπληρωματικῶν συμβούλων τῆς διὰ τὴν Προσύνοδον Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

—Χθρῆς μετὰ μεσημβρίαν ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου προσελθὼν ὁ κ. Καζάξης ὠμίλησεν ἐπὶ ὧραν πρὸς τὸν Μακ. Πρόεδρον καὶ πρὸς τοὺς παρευρεθέντας Σεβ. Ἀρχιερεῖς ἀνακοινώσας ἐντυπώσεις αὐτοῦ καὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς πνευματικῆς καταστάσεως τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας.

—Κατὰ τὴν χθρῆσιν συνεδρίαν ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προτάσει τοῦ Μακ. Προέδρου, ἐξέφρασε τὴν μεγάλην συμπάθειάν της πρὸς τοὺς ἐν αἰχμαλωσίᾳ εὐρισκομένους Κυπρίους Ἱεράρχας καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του ἀγωνιζόμενον ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν λαὸν τῆς Κύπρου, ἠνυχήθη δὲ ὅπως τὸ μέγα καὶ φιλελεύθερον Βρετανικὸν ἔθνος, ἡγουμένου τοῦ φιλανθρώπου καὶ μεγαλοψύχου βασιλέως Γεωργίου, θελήσῃ νὰ παράσχη τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν καταδυναστευομένην νῆσον.

—Τὴν παρελθούσαν Δευτέραν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρανασοῦ» ὁ κ. Μ. Γαλανὸς ὠμίλησεν ἐπὶ τῇ εὐ-

καιρία τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγ. Δημητρίου καταχειροκροτηθεῖς ὑπὸ τοῦ λίαν εὐχαρίστως ἐπανιδόντος αὐτὸν πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου, ἐν ᾧ ἦσαν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ πολλοὶ Ἱεράρχαι.

—Ἐπιμελεία καὶ δαπάνη τοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσαίων κ. Γεζεκίηλ ἐν Καρδίτῃ Φιλοπρώχου Ταμείου ἐὶς Ἁγιος Σεραφεῖμ», κατὰ τὸ τρέχον σχολικὸν ἔτος ἐκπαιδεύονται οἱ ἐξῆς ἄποροι νέοι: Σίββας Νανῶκος πρωτοετῆς φοιτητῆς τῆς Θεολογίας, Εὐάγγελος Κίσσας μαθητῆς τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Ἀρτης, Παντελής Στεφανῆς καὶ Δ. Βαϊόπουλος μαθηταὶ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Ἀγίας Ἀναστασίας, Βασ. Κουτογιάννης μαθητῆς Γυμνασίου, Δ. Χρυσούλης μαθητῆς τῆς Ἱερατικῆς σχολῆς Κορίνθου. Εἰσήχθησαν δὲ ὁ Γεώρ. Σακαγιάννης εἰς τὸ Γεωργικὸν Ὀρφανοτροφεῖον Τατοῦου, Ἰω. Τσοῦβας εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον Χατζηκώστα, Κ. Τῶλος καὶ Δημ. Τσοῦβας εἰς τὸ Ἐκκλησ. Ὀρφανοτροφεῖον Βουλιαγμένης, Εὐγενία Τῶλου εἰς τὸ Ἀμαλίειον Ὀρφανοτροφεῖον. Κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ προπαραλθὸν ἔτος ἀπεφοίτησαν ἐκ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Ἀρτης ὡς δημοδιδάσκαλοι πέντε ἄποροι νέοι ἐκπαιδευθέντες δαπάνη τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος, προερχόμενοι ἐκ τῶν ὀρεινῶν χωρίων τῶν Ἀγραφῶν. Ἐπροικίσθησαν τρεῖς ἄποροι κόραι διὰ κλήρου διὰ δρ. πέντε χιλιάδων ἐκάστη ἐξ ὧν αἱ δύο ἀποκατεστάθησαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Τοῦ κ. Μ. Γαλανοῦ ἀποχωρήσαντος καὶ ἀδθις, ταύτην τὴν φορὰν ὀριστικῶς, ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ «Πανταίνου», ἡ Α. Π. ὁ Πατριάρχης ἀπένειμεν αὐτῷ ἐν εἰδικῇ τελετῇ τὸν χρυσοῦν σταυρὸν τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν τοῦ Μεγάλου Ρήτορος τοῦ ἀποστολικοῦ καὶ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας καὶ πρὸς βράβειαν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ ζήλου αὐτοῦ ἐν τῇ διακονίᾳ τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ κ. Γαλανὸς ἀντεφώνησε καταλλήλως τὸν προσφωνήσαντα αὐτὸν Πατριάρχην, μεθ' ὃ ἀνέκαμψεν εἰς Ἀθήνας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Εἰδήσεις ἐξ Ἱεροσολύμων ἀναφέρουσιν ὅτι καὶ ἡ δευτέρα προθεσμία διὰ τὴν προσέλευσιν τῶν ἱερέων τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐκλογικὴν συνέλευσιν παρήλθεν ἀπρακτος, ὅτι δ' ἡ Ἀρμοστεία ἀπήντησεν εἰς τὴν αἴτησιν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαϊκοῦ συνεδρίου ὅτι μόνον μετὰ τὴν πατριαρχικὴν ἐκλογὴν θὰ προβῆ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν αἰτημάτων των.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Περὶ λήγοντα τὸν παρελθόντα Ἰούνιον 19 ναοὶ

τῶν ὀρθοδόξων καὶ 4 συναγωγαὶ μετεβλήθησαν εἰς κομμουνιστικὰ λέσχας ὑπὸ τοῦ συνδέσμου τῶν ἀθέων τῆς Οὐκράϊνας.

— Αἱ σοβητικαὶ ἀρχαὶ ἀπεφάσισαν τὴν αὐστηρὸν ἔλεγχον τῶν ἐν Ρωσίᾳ ραδιοφωνικῶν ἀποδεκτῶν, διότι ἀπεκαλύφθη ὅτι εἰς τὰ χωρία τῶν ὀποίων ἐκλείσθησαν οἱ ναοὶ ὁ πληθυσμὸς συνηθροίζετο κρύφα κατὰ τὰς ἑορτίους ἡμέρας περὶ λαθραίους ἀποδέκτας διὰ νὰ ἀκούη τὰς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τελουμένας ἱεουργίας. Κατὰ τὰς ἐρεῦνας δὲ εἰς τινὰς τῶν κυριωτέρων γαῶν τοῦ Κιέβου ἀνεκαλύφθησαν ραδιόφωνα ἐπιμελῶς κεκρυμμένα, ἅτινα καὶ κατεκρατήθησαν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Γκεπεού. Εἰς τοὺς σταθμοὺς τῶν ἐργοστασίων «Апо» καὶ «Dynamo», παρὰ τὴν Μόσχαν, οἱ ναοὶ ὑπερεπληροῦντο ἐκκλησιάσματος κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς Κυριακάς. Τὸ αὐτὸ εἶχε παρατηρηθῆ καὶ εἰς τὰ βιομηχανικὰ κέντρα: μεγίστη συρροὴ ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν, ἡγουμένων τῶν νέων οἱ ὅποιοι καὶ ἀποτελοῦσι τὸν χορὸν. Διὰ τοῦτο τὸ Κομισσαριᾶτον τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων διέταξε γενικὴν ἐπιθεώρησιν πάντων τῶν συνδρομητῶν τῶν κατόχων ἀποδέκτας. Τὸ ἀναφέρων ταῦτα σοβητικὸν φύλλον ἐκφράζει τὴν ἀγανάκτησίν του κυρίως διότι εἰς τὴν μετάδοσιν τῶν θρησκευτικῶν ἱεροτελεστιῶν καὶ τῶν ἱερῶν κηρυγμάτων χρησιμοποιοῦνται ἐκεῖνα ἀκριβῶς τὰ ραδιόφωνα, ἅτινα τὸ κράτος διένειμε δωρεὰν διὰ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἀκρόασιν τῆς ἀντιθρησκευτικῆς προπαγάνδας!

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

Κατὰ νεωτάτην ἐπίσημον τσεχοσλοβακικὴν στατιστικὴν οἱ ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ ὀρθόδοξοι ἀνέρχονται εἰς 145, 583. Ἐν τῇ πρωτεύουσῃ Πράγᾳ οἱ ὀρθόδοξοι ἀριθμοῦνται εἰς 6,250. Οἱ ὅλοι οὐνῆται ἐν τῷ κράτει ἀνέρχονται εἰς 585, 406.

ΡΩΜΑ·ΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Κατ' εἰδήσεις ἐκ Βιέννης ἐν τῷ μεταξύ τῆς Αὐστρίας καὶ τοῦ Βατικανοῦ συναφθέντι κογκορδάτῳ προβλέπεται συγκατάθεσις τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν σύναψιν καὶ δευτέρου γάμου τῶν διεzeugμένων αὐστριακῶν καθολικῶν, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως τῆς τηρήσεως πάντων τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ κογκορδάτου.

— Ἡ ἐν Ἀλάσκα καθολικὴ ἱεραποστολὴ ἀπέκτησε πρὸ τινος ἐπτὰ ἀεροπλάνα διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς, διότι δι' αὐτῶν θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ταχεία κυκλοφορία τῶν ἱεραποστόλων μεταξὺ μερῶν λίαν ἀφισταμένων ἀλλήλων.

— Αἱ τελευταῖαι ἐξ Ἰταλίας εἰδήσεις φέρουσι λήξασαν τὴν μεταξύ τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ Βατικανοῦ τελευταίαν σφοδρὰν διάστασιν περὶ τὴν

«Ἰταλικὴν Καθολικὴν Δράσιν», (Azione Cattolica Italiana), ἐπαναληφθείσας δὲ τὰς διαπραγματεύσεις, μετὰ τὸ πέρας τῶν ὁποίων ἐδημοσιεύθη ἀνακρινόμεν ἀναφέρου τὰ σημεῖα καὶ τοὺς ὅρους τῆς ἐπελευθέρωσης συμφωνίας, καθ' οὓς δὲν καταργεῖται μὲν τὸ ἐπίμαχον σωματεῖον, ἡ λειτουργία ὅμως αὐτοῦ ὑπεβλήθη εἰς τινὰς περιορισμοὺς κωλύοντας τὴν ἀνάμειξιν τῶν διευθυντῶν καὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ εἰς τὴν πολιτικὴν. Οὕτω θὰ τελῇ μὲν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπαρχιακῶν ἐπισκόπων, ἀλλ' οὗτοι ὀφείλουσιν ἐνῶρως νὰ ὁμολογῶσι πίστιν εἰς τὸ κράτος, ὅσα δὲ τῶν μελῶν τοῦ ἀνῆκον ἐν τῷ παρελθόντι εἰς κόμματα ἐχθρικά πρὸς τὸ νῦν καθεστὸς, δὲν θὰ δύνανται νὰ μετέχουσι τῆς διοικήσεώς των. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ Δράσις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ ἴη «trade union». τὰ δὲ νεαρὰ μέλη αὐτῆς δύναται μὲν νὰ προσεύχωνται, καὶ νὰ σπυδαίωσιν ὁμοῦ, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ παίξωσι. Ἡ συμφωνία σχολιάζεται ὡς ἀπολήξασα ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ

Περὶ μεσοῦντα τὸν παρελθόντα Ἰούλιον συνεπληρώθη δεκαετία ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς ἐν Λιθουανίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ρωσίας Τύχωνος κατασταθέντος ὡς πρωθιεράρχου αὐτῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου. Τὸ γεγονός ἐωρτάσθη διὰ πανηγυρικῶν λειτουργιῶν ἐν πᾶσι τοῖς ναοῖς τῆς ἐν λόγῳ Ἐκκλησίας.

ΙΟΥΔΑΙΣΜΟΣ

Ἐτελεύτησεν ἐν Κ)λει πλήρης ἡμερῶν ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἰσραηλιτῶν Χαῦμ Μπεζαράνο, διακρινόμενος ἐπὶ μορφώσει καὶ διοικητικῇ ικανότητι.

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Πρὸς τὴν μοναχὴν τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγ Γερασίμου Κασσιανὴν Δημητριάδου

Προσκαλεῖσαι, ἵνα, μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν πενήκοντα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κλητηρίου ἐπικρίματος ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ἀπολογηθῆς, διότι κατὰ τὴν 2ην Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἀντὶ νὰ μεταβῆς εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου πρὸς ἀποτίσιν τῆς ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπιβληθείσης ποινῆς τοῦ σωματικῶν περιορισμοῦ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους, ἀπέδρας, καταφρονήσασα οὕτω τὴν ἀλόφασιν τῆς Ἀνοσιότητος Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ τὸ σχετικὸν Προεδρικὸν Διάταγμα τῆς ἐγκρίσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης. Τὸ παρὸν θέλει τοιχοκολληθῆ εἰς τὴν θύραν τῆς τελευταίας οἰκίας τῆς προσκαλουμένης καὶ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Καταστήματος, δημοσιευθῆ δὲ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῷ ἐπισήμῳ Δελτίῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἐκκλησία». Ἐγένετο ἐν Ἀθῆναις τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1931. † ὁ Κεφαλληνίας Δαμασκηνός.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Π. Ν. Τρεμπέλα, Κατηχητικὴ ἢ Ἱστορία καὶ Θεωρία τῆς Κατηχήσεως. Ἀθήναι, 1931. Ἐκδοσις Ἀδ. Λρότη τοῦ Θεολόγου ἢ «Ζωῆ». — Τὸ ἔργον ἀποτελούμενον ἐκ 350 σελίδων, διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν πρῶτον πραγματεύεται τὴν ἱστορίαν τῆς Κατηχητικῆς, τὸ δὲ δευτέρον παρέχει τὴν μεθοδολογίαν αὐτῆς, ταύτης δὲ τὸ τελευταῖον τμήμα εἰσηγεῖται τὴν μεθοδικὴν μεθοδολογίαν τῆς κατηχητικῆς πράξεως παρ' ἡμῶν. Τὸ σύγγραμμα, προϊόν λιπαρῆς μελέτης καὶ μεθοδικῆς ἐμπειρίας, ἀποτελεῖ τὸ πληρέστερον καὶ ἀριστερὸν παρ' ἡμῶν σύστημα Κατηχητικῆς. Διεξοδικότερα κρίσις περὶ αὐτοῦ δημοσιουθήσεται ἐν τῇ «Θεολογίᾳ».

Γεωργίου Α. Σωτηρίου. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ τέχνη καὶ αἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Ἀνατόπισις ἐκ τῶν Ἐνασίων. Ἀθήναι 1931. — Διαφωνῶν πρὸς τὸν καθηγητὴν κ. Δ. Μπαλάνον ὁ σ. ὑποστηρίζει διὰ τῆς μελέτης αὐτοῦ ταύτης ὅτι «δὲν δύναται κατ' οὐδένα λόγον νὰ ὑποστηρικθῆ ὅτι βασιλεύει εἰς τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἀντιπάθεια πρὸς τὰς καλὰς τέχνας καὶ ὅτι δὲν εἶνε ἀληθὴς ἡ θεωρία καθ' ἣν ἡ διαμόρφωσις καὶ ἀνάπτυξις τῆς ἐκκλησ. τέχνης δὲν ἴητο συνέπεια τῆς ἀληθοῦς πνευματικῆς καὶ θρησκευτικῆς ζωῆς τῆς ἐποχῆς τῶν Πατέρων, ὡς καὶ ἡ γνώμη καθ' ἣν ὁ δ' καὶ ε' αἱ εἶνε ἐποχὴ ἀμῆς μόνον τῆς ἐκκλησ. φιλολογίας, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς πνευματικῆς καὶ θρησκευτικῆς ζωῆς.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Νιγρίτης.

Ἡ ἱερὰ Μητρόπολις Νιγρίτης προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι κενὰς—ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν καὶ ἔχοντας τὰ διὰ τοῦ νόμου 5148 ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς δύο μηνῶν ὑποβάλλωσιν ἐν τοῖς γραφείοις αὐτῆς τὰ σχετικὰ ἔγγραφα διὰ τὴν κατάληψιν τεσσάρων θέσεων ἐφημεριῶν ἐν ταῖς Κοινότησι 1) Λαγκαδῶν 2) Βαρεικοῦ 3) Τριᾶδος καὶ 4) Κορυφῶν τῆς ἐπαρχίας Νιγρίτης. Ἐν Νιγρίτῃ τῇ 20ῇ Ὀκτωβρίου 1931. † Ὁ Νιγρίτης Εὐγένιος.

Ἱ. Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 30—32 τοῦ νόμου 5148 περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 17 Ἀπριλίου 1928 περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημεριῶν, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν τῶν ἐνοριῶν: 1) Αὐγαριᾶς, 2) Ν. Πύργου, 3) Κεχροῖων, 4) Μετοχίου τέως Δήμου Καρέως, 5) Κατουγιῶν—Πηγαδίων, 6) Τριᾶδος, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἁρθρου 32 τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα τὰ ἐμφαινόμενα τὰ προσόντα αὐτῶν. Ἐν Χαλκίδι τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1931. † Ὁ Χαλκίδος Γρηγόριος.

Ἱ. Μητρόπολις Πολυανῆς.

Προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους καὶ κεντημένους τὰ νόμιμα προσόντα ὅπως ὑποβάλλωσιν ἐντὸς δεμήνου εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Γραφεῖον τὰ ἀπαιτούμενα ἔγγραφα προκειμένου νὰ γίνῃ ἀνακηρύξις ὑποψηφίων πρὸς πληρωσὴν ἐννεῶν (9) κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν χωριῶν 1) Ἀναβρυτῶν, 2) Παρόχθιον, 3) Ξυλοκερατῆς, 4) Μιτροβρυτῶν, 5) Κοκκινιά, 6) Μεταξοχώρι 7) Μυλοχώρι 8) Τριποταμῶν καὶ 9) Μεταλλικό. Κιλκίς τῇ 28ῃ Σεπτεμβρίου 1931. Ἐκ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Γραφείου

Τύπισις «Φοῖνικος» ὁδὸς Σκαδίου 44, Ἀθήναι